

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 29. jula 2024. godine
Br. Ref.: RK 2481/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI140/23

Podnosilac

„JUGOBANKA“ A.D.

**Ocena ustavnosti presude AC-I. -22/0049-A0001 Žalbenog veća Posebne Komore
Vrhovnog suda Kosova, od 31. maja 2023. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednice
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sutkinja
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzie Istrefi-Peci, sutkinja
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela „Jugobanka“ A.D. (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koju zastupa Bajram Morina, advokat u opštini Đakovica.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [Ac-I.-22-0049-A0001] Žalbenog veća Posebne Komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS), od 3. februara 2023. godine, u vezi sa presudom [SCC-11-0248] Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: PKVS), od 14. januara 2022. godine.
3. Podnosilac zahteva je osporenu odluku primio 20. februara 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude Žalbenog veća PKVS-a, kojom su podnosiocu zahteva navodno povređena njegova osnovna prava i slobode zagarantovana članom 3. [Jednakost pred zakonom], 7. [Vrednosti], članom 21. [Opšta načela], članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] članom 46. [Zaštita imovine], članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] članom 54. [Sudska zaštita prava] i članom 119. [Osnovna načela] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u nastavku: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavu 4. člana 21. [Opšta načela] i stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) pravilu 25. (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu petnaest (15.) dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe navedenog Poslovnika. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, i dalje će se primenjivati u predmetima registrovanim u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ako su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 19. juna 2023. godine, podnosilac zahteva je putem pošte predao zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 27. juna 2023. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Envera Pecija za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u, u sastavu sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban.
9. Dana 26. juna 2023. godine, Sud je obavestio zastupnika podnosioca zahteva o registraciji zahteva. Istog dana, poslata je kopija zahteva Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: PKVS) i zatraženo je da Sudu dostavi povratnicu kojom se dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
10. U datom roku, Sud nije primio od PKVS-a traženi dokument.

11. Dana 16. januara 2024. godine, Sud je zatražio od podnosioca zahteva da dostavi Sudu posebno ovlašćenje za zastupanje u Ustavnom sudu.
12. Dana 30. januara 2024. godine zastupnik podnosioca zahteva je putem elektronske pošte obavestio Sud da je od početka spora u predmetu koji je pred nama zastupao podnosioca zahteva pred redovnim sudovima i da je prema njemu, na osnovu člana 21. Zakona i stava 2 pravila 35. Poslovnika, „*nije potrebno posebno ovlašćenje za Ustavni sud*“, već je *potrebno samo ovlašćenje, kada stranka ne predstavlja sebe*“. Zastupnik podnosioca zahteva je dostavio i dva opšta ovlašćenja podnosioca zahteva, odnosno jedno iz 2009. godine i drugo iz 2017. godine.
13. Dana 5. februara 2024. godine, zastupnik podnosioca zahteva je dostavio Sudu podnesak gde je ponovio isti stav kao u gorepomenutom stavu.
14. Dana 23. februara 2024. godine, Sud je ponovio zahtev za PKVS, tražeći od istog da dostavi Sudu povratnicu kojom se dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
15. Dana 7. marta 2024. godine, PKVS je putem elektronske pošte dostavio Sudu traženu povratnicu.
16. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred Predsednicom Republike Kosovo, čime je započeo njegov mandat u Sudu.
17. Dana 28. maja 2024. godine. Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

18. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva 9. novembra 2011. godine, zahtevom upućenim PKVS-u, zatražio uvođenje privremene mere protiv Kosovske agencije za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) kojom je tražio zabranu prodaje njegovih novih preduzeća.
19. Dana 23. novembra 2011. godine podnosilac zahteva je podneo tužbu PKVS-u, protiv KAP-a, sa predlogom da PKVS utvrdi da (i) podnosilac zahteva nije društveno preduzeće već akcionarsko društvo van nadležnosti KAP-a; (ii) poništi odluku KAP-a o prodaji novih preduzeća podnosioca zahteva kao i (iii) obustavi sve radnje za njihovu prodaju. Podnosilac zahteva je u tužbi istakao da nikada nije bilo državno preduzeće, već da je od osnivanja bilo organizovano kao akcionarsko društvo. Između ostalog, podnosilac zahteva je tvrdio da ne može biti u nadležnosti KAP-a, pošto su prema registru akcionara glavni akcionari bili Jugobanka iz Beograda, Fond za razvoj Srbije i Beobanka iz Beograda. Dalje, u svojoj tužbi, podnosilac zahteva je istakao da čak i pod pretpostavkom da KAP ima nadležnost nad njim, uslovi za prodaju njegovih preduzeća nisu ispunjeni pošto Odbor KAP-a nije utvrdio njegov pravni status.
20. Dana 29. novembra 2011. godine KAP je dostavio PKVS-u odgovor na zahtev podnosioca zahteva za uvođenje privremene mere, kojim je osporio zahtev podnosioca zahteva kao neosnovane na zakonu. Između ostalog, u datom odgovoru, KAP je istakao da je podnosilac zahteva, kao osnovna banka, osnovana u skladu sa Zakonom o uslovima i finansijskom

bankarskom sistemu iz 1977. godine, od 112 subjekata društvenog kapitala na osnovu Samoupravnog sporazuma od 1977. Godine. Štaviše, u odgovoru KAP-a na zahtev podnosioca zahteva za uvođenje privremene mere, naglašeno je da je transformacija izvršena na prisilan način i pod prisilnim merama i da se legitimitet i pravosnažnost odluke o transformaciju osporavaju od osoba koje su bile deo njenih rukovodećih struktura.

21. Dana 18. maja 2012. godine, podnosilac zahteva je novim predlogom upućenim PKVS-u, zatražio uvođenje privremene mere protiv KAP-a, za zabranu prodaje njegovih novih preduzeća u Prizrenu, Klini i Mitrovici, putem javnog tendera KAP-a od 30. maja 2012. godine. Predlogom za uvođenje privremene mere protiv KAP-a, podnosilac zahteva je istakao da je prodaja ovih preduzeća bila nezakonita jer, prema njegovim rečima, nije bila u nadležnosti KAP-a.
22. Dana 15. juna 2012. godine, KAP je dostavio odgovor PKVS-u na predlog za uvođenje privremene mere koji je podneo podnosilac zahteva, protiveći se navodima potonjeg kao neosnovane na zakonu. Između ostalog, KAP je naglasio da je podnosilac zahteva bio organizovan kao državno preduzeće i da je njime upravljao KAP. Pored toga, KAP je dodao da se predmet zahteva za privremenu meru odnosi na drugi sudski spor, odnosno da je bio predmet zahteva za privremenu meru koji je tražio tužilac S.A protiv KAP, zahtev koji je odbijen.
23. Dana 24. januara 2013. godine Specijalizovano veće PKVS-a je rešenjem [SCC-11-0248] odbio predlog podnosioca zahteva za uvođenje privremene mere protiv KAP-a, za zabranu prodaje preduzeća podnosioca zahteva.
24. Dana 6. marta 2014. godine, KAP je podneo odbranu na tužbu PKVS-u protiv podnosioca zahtevasa predlogom da se tužba podnosioca zahteva odbije kao neosnovana. KAP je dalje naglasio da je podnosilac zahteva bio društveno bankarska organizacija, što je potvrđeno i od SDR-a odobrenim od strane KAP-a, i da je odluka o transformaciji podnosioca zahteva iz Osnovne banke - Jugobanke u Mitrovici u glavnu filijalu Jugobanka A.D Beograd, od 21. septembra 1989. godine, doneta pod diskriminatornim okolnostima i da su se legitimitetu i valjanosti ove odluke protivila lica koja su u to vreme bila deo rukovodećih struktura banke.
25. Dana 27. marta 2014. godine Žalbena veće PKSV-a je rešenjem [AC-1-13-0021] odbacilo kao neprihvatljivu žalbu podnosioca zahteva protiv rešenja [SCC-11-0248] PKVS-a za odbijanje uvođenja privremene mere.
26. Dana 4. juna 2014. godine, podnosilac zahteva je dostavio odgovor na odbranu na tužbu KAP-a, kojim je istakao da su tvrdnje KAP-a neosnovane. Podnosilac zahteva je naveo da je SDR KAP-a jednostrani akt i da ne proizvodi pravno dejstvo. Između ostalog, podnosilac zahteva je, pozivajući se na rešenje [Fi 54/78] Okružnog privrednog suda od 13. januara 1978. godine, tvrdio da je dokazano da ima status akcionarskog društva.
27. Dana 20. februara 2017. godine, KAP je dostavio protiv odgovor na odgovor podnosioca zahteva kojim je potvrdio da ostaje pri izjavama i prigovorima iznetim pred PKVS-u.
28. Dana 21. avgusta 2017. godine, zastupnik stranke S.A je podneskom upućenom PKVS-u tražio da uđe u postupak u svojstvu kao umešač budući da je bio tužilac u sudskom sporu C-1-12-0040 protiv KAP-a i da je imao je pravni interes da podrži podnosioca zahteva.

29. Dana 14. januara 2022. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je presudom [SCC-11-0248] (i) odbilo tužbu podnosioca zahteva kao neosnovanu; (ii) dokazalo da je podnosilac zahteva preduzeće sa društvenom imovinom pod jurisdikcijom KAP-a; i (iii) odbilo zahtev S.A da uđe kao stranka u postupku.
30. Svojom gore navedenom presudom, Specijalizovano veće PKVS-a je ocenilo da činjenica da je podnosilac zahteva bankarska organizacija u društvenom vlasništvu pod jurisdikcijom KAP-a dokazuje pravni status podnosioca zahteva od pre 22. marta 1989. godine. S tim u vezi, u obrazloženju navedene presude je istaknuto: *„Jugobanka je osnovana kao pravno lice 1977. godine, na osnovu Zakona o osnovama kreditno-bankarskog sistema i Samoupravnog sporazuma o pripajanju Osnovnoj banci Mitrovice, kao i u Statutu osnovne banke Jugobanke u Mitrovici. Jugobanka je bila registrovana kao „Osnovna banka“ u Privrednom sudu u Prištini rešenjem o upisu u registar Okružnog privrednog suda u Prištini Fi. 49/78 od 15. februara 1978. godine i tako je funkcionisala do 1990. godine. Kao posledica transformacije, rešenjem Fi-2/89 Privrednog suda u Prištini, izbrisana je iz sudskog registra a zatim je registrovana kao novi subjekt rešenjem Fi-730/91 od 23. maja 1991. godine i tom radnjom je de jure registrovana kao subjekt sa akcionarskim kapitalom.“*
31. Dana 31. januara 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Žalbenom veću PKVS-a na gore navedenu prvostepenu odluku, navodeći da prvostepena odluka nije obrazložena i da nijedan od iznetih dokaza nije uzet u obzir od strane podnosioca zahteva, koje su se odnosile na potvrđivanje činjenice da isto nije društveno preduzeće već akcionarsko društvo. U žalbi, podnosilac zahteva je zatražio od Žalbenog veća PKVS-a da potvrdi činjenicu da je (i) podnosilac zahteva akcionarsko društvo sa vlasništvom od 91,77% od ukupnog broja akcija; (ii) da ista nije pod jurisdikcijom KAP-a, i (iii) da primora ovu drugu da prihvati pravni status akcionarskog društva podnosiocu zahteva.
32. Dana 3. februara 2023. godine, Žalbeno veće PKVS-a je presudom [AC-I-22-0049-A0001] odbilo žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu, potvrđujući presudu [SCC-11-0248] Specijalizovanog veća Vrhovnog suda PKVS od 14. januara 2022.

Navodi podnosioca zahteva

33. Podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim odlukama povređena prava zagarantovana članom 3. [Jednakost pred zakonom], članom 7. [Vrednosti], članom 21. [Opšta načela], članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] članom 46. [Zaštita imovine], članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] članom 54. [Sudska zaštita prava] i članom 119. [Osnovna načela] Ustava, u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
34. Suštinski navod podnosioca zahteva je da se Žalbeno veće PKVS-a nije osvrnulo na navode podnosioca zahteva, ne dajući dovoljno obrazloženja u svojoj presudi, kao i da je pogrešno primenio *„materijalno pravo tako što je pogrešno utvrdio i bez pravnog osnova da tužilac nije akcionarsko društvo.“*
35. Podnosilac zahteva dalje u svom zahtevu navodi da je KAP, prilikom utvrđivanja pravnog statusa podnosioca zahteva *„odlučio suprotno odredbama člana 5. stava 4. podstav 4.1. Zakona br. 04/L-034 o KAP-u, kao i suprotno načelima člana 1. Protokola br. 1. Evropske*

konvencije o ljudskim pravima, koje je bio dužan da primeni u konkretnom slučaju na osnovu nesporne činjenice da je: Transformacija tužioca sprovedena i izvršena u punoj saglasnosti sa osnovnim zakonom na osnovu kojeg je izvršena transformacija i da su ispunjene sve obaveze u vezi sa transformacijom.

36. Dalje, podnosilac zahteva ističe da su obe instance PKVS-a u ovom slučaju favorizovale KAP.
37. Prema navodima podnosioca zahteva, odbijanjem tužbe, povređeno mu je pravo svojine, čime mu je uskraćeno pravo „*da slobodno raspoláže i upravlja - administrira svojim imovinskim pravima, akcijama kupljenim i plaćenim u skladu sa zakonom koji je tada bio na snazi.*“
38. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da poništi obe odluke, odnosno odluke Specijalizovanog veća i Žalbenog veća, vrativši predmet na ponovno odlučivanje prvostepenom sudu.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.*
2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*

[...]

Član 46.

[Zaštita imovine]

1. *Garantuje se pravo na imovinu.*
2. *Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.*
3. *Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se ekspropriše.*
4. *O sporovima koje uzrokuje neko delo Republike Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo, a koji se smatraju eksproprijacijom, odlučuje nadležni sud.*
5. *Intelektualno pravo je zaštićeno zakonom.*

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6.

(Pravo na pravično suđenje)

1. *Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.*

Član 1. Protokola br. 1. (Zaštita imovine)

Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primenjuje takve zakone koje smatra potrebnim da bi regulisala korišćenje imovine u skladu s opštim interesima ili da bi obezbedila naplatu poreza ili drugih dažbina ili kazni.

ZAKON BR. 04/L-034 O KOSOVSKOJ AGENCIJI ZA PRIVATIZACIJU

Član 5.

Preduzeća i imovina pod administrativnom nadležnošću Agencije

1. Agencija ima isključivu administrativnu nadležnost nad:

1.1. preduzećima u društvenom vlasništvu, bez obzira da li su one podvrgnute transformaciji;

1.2. Celokupnom imovinom koja se nalazi na teritoriji Kosova, bilo da su ona organizovana kao pravna lica (subjekti) ili ne, koja obuhvata imovinu u društvenom vlasništvu u ili posle 22. marta 1989, izuzev slučajeva uređenih prema stavu 2 ovog člana; i

1.3. Sve akcije u korporacijama i podružnim korporacijama utvrđenim u skladu sa ovim zakonom; i sve interese u državnom vlasništvu u preduzeću ili drugom pravnom subjektu, bez obzira na to da li je preduzeće ili pravni subjekat prošlo transformaciju.

2. Ako jedna uredba ili zakon koji je na snazi i koji je proglašen od strane nadležnog javnog autoriteta na Kosovu posle 10. juna 1999. godine dodeli odgovornost upravljanja imovinom/ aktivom drugom javnom autoritetu, kao što je opisano u podstavu 1.2. stava 1 ovog člana, Agencija nema ovlašćenja nad ovom imovinom/ aktivom na dan stupanja na snagu ove uredbe ili zakona.

3. Administrativni autoritet Agencije, predviđen članom 5, stav 1.1, važi će za svu imovinu u vlasništvu ili posedu preduzeća, uključujući imovinu koja se nalazi izvan Kosova; pod uslovom da se – i bez obzira od obaveza Agencije utvrđene članom 2, stav 1 - u vezi sa tom imovinom koja se nalazi izvan Kosova, Agenciji traži samo da vrši svoj

autoritet nad tom svojinom do mere koju Agencija smatra razumnom, imajući u vidu vrednost i pristup prema toj imovini i ograničenja administrativnih izvora Agencije, kako se referišu u članu 7.1. ovog zakona. Tokom odlučivanja o ovim pitanjima, Agencija uzima u obzir sve odgovarajuće politike koje se mogu usvojiti od strane Vlade ili Skupštine Kosova.

4. Ako je jedno preduzeće podvrgnuto transformaciji, ta transformacija ne pogađa ovlašćenja Agencije prema stavu 1. i 2. ovog člana, kao i prema članovima 6, 8. ili 9. ovog zakona, izuzev ako:

4.1. je transformacija bila zasnovana i sprovedena u punoj saglasnosti sa Zakonom koji važi za transformaciju;

4.2. su sve obaveze u vezi sa transformacijom, bez obzira da li nastaju paralelno ili nakon transformacije, i da li su nametnute zakonom ili ugovorom – uključujući, ali ne ograničavajući se na obaveze koje zahtevaju isplatu nakon potpunog razmatranja i stvarnog izdavanja deonica – u potpunosti ispunjene; i

4.3. transformacija nije bila diskriminatorna, niti je kršila načela Evropske konvencije o ljudskim pravima.

5. Prilikom izvršavanja prava i ovlašćenja prema članovima 6, 8 i 9. ovog zakona u vezi sa jednim preduzećem koje je podvrgnuto transformaciji, Agencija je ovlašćena da pretpostavi da transformacija ne ispunjava sve uslove koji su utvrđeni u stavu 4. ovog člana, izuzev ako Agencija ima na raspolaganju ubedljive dokaze koji konačno utvrđuju da transformacija ispunjava ove uslove. U ovom slučaju, važi dole navedeni stav 6. ovog člana.

Ocena prihvatljivosti zahteva

39. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje specifikovani Zakonom i predviđeni Poslovníkom.

40. S tim u vezi, Sud se prvobitno poziva na član 1. i 7. povredi člana 113. [Nadležnost i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

6. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.

41. Sud se dalje poziva na član 47. [Individualni zahtevi], član 48. [Tačnost podneska] i član 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pokrenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva“.

Član 48.
[Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49.
[Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od četiri (4.) meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku.“

42. Sud prvo primećuje da u skladu sa stavom 4. člana 21. Ustava, podnosilac zahteva ima pravo da podnese ustavnu žalbu, pozivajući se na navodne povrede njegovih osnovnih prava i sloboda, koje važe za fizička i pravna lica (vidi predmet Ustavnog suda br. [KI41/09](#), podnosilac zahteva Univerzitet AAB-RIINVEST L.L.C, rešenje o neprihvatljivosti od 3. februara 2010. godine, stav 14, i [KI35/18](#), sa podnosiocem zahteva „Bayerische Versicherungsverband“, presuda od 11. decembra 2019. godine, stav 40).
43. Sud takođe konstatuje da je podnosilac zahteva (i) ovlašćeno lice; (ii) osporava akt organa javne vlasti, odnosno presudu [AC-I.22-0049-A0001] Apelacionog suda od 3. februara 2023. godine; (iii) utvrdio je prava i slobode za koje navodi da su mu povređena; (iv) iscrpeo je sva pravna sredstva propisana zakonom i (v) podneo je zahtev u zakonom određenom roku.
44. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti utvrđene pravilom 34. [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovnika o radu. Stav 2. pravila 34. Poslovnika utvrđuje kriterijume na osnovu kojih Sud može da razmotri zahtev, uključujući kriterijum da zahtev nije očigledno neosnovan. Konkretno, tačka d stava 1. i stav 2. pravila 34. Poslovnika o radu utvrđuju sledeće:

„(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(d) ako zahtev tačno razjašnjava i, adekvatno iznosi činjenice i navode da su prava ili odredbe ustava povređene.

[...]

(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan, kada podnosilac/ teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju“.

45. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovanim“ u celini ili samo u vezi sa određenim navodom koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazvati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Ove poslednje, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu se kategorisati u četiri odvojene grupe: (i) navodi koji su kvalifikovani kao zahtevi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koji su kategorizovani sa „očiglednim ili evidentnim nedostatkom kršenja prava“; (iii) „nepotkrepljeni ili neopravdani“ navodi, i na kraju, (iv) „zbunjujući i nejasni“ navodi. Ovaj koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva koji je ocenjen kao „očigledno neosnovan“, kao

i specifičnosti četiri gore navedenih kategorija navoda koje su kvalifikovane kao „očigledno neosnovane“ razvijene kroz sudsku praksu ESLJP-a, Sud je usvojio i u svojoj praksi, uključujući ali ne ograničavajući se na slučajeve [KI40/20](#), podnosilac zahteva *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine; [KI163/18](#), podnosilac zahteva *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti od 24. juna 2020. godine; [KI21/21](#), podnosilac zahteva *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine, [KI107/21](#), podnosilac zahteva *Ramiz Hoti*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. oktobra 2021. godine).

46. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno u proceni da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu predmeta kao i relevantne navode podnosioca zahteva, u kojoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom.
47. U ovom aspektu, Sud podseća da se okolnosti konkretnog slučaja odnose na tužbeni zahtev podnosioca zahteva PKVS-u protiv KAP-a, sa predlogom da PKVS dokaže da (i) podnosilac zahteva nije društveno preduzeće već akcionarsko društvo van jurisdikcije KAP-a; (ii) da poništi odluku KAP-a o prodaji novih preduzeća podnosioca zahteva kao i (iii) obustavi sve radnje za njihovu prodaju, tvrdeći da nikada nije bilo državno preduzeće, već da je od svog osnivanja organizovano kao zajedničko Akcionarsko društvo. Podnosilac zahteva je prvobitno tražio od PKVS-a da uvede privremenu meru protiv odluke KAP-a za prodaju imovine podnosioca zahteva. Zahtev podnosioca zahteva za uvođenje privremene mere je odbijeno od Specijalizovanog veća, a potom i od Žalbenog veća. U vezi sa glavnim tužbenim zahtevom podnosioca zahteva, Specijalizovano veće je isti odbio, ističući da je podnosilac zahteva preduzeće sa aktivom u društvenom vlasništvu pod jurisdikcijom KAP-a. Odluku Specijalizovanog veća, nakon žalbe podnosioca zahteva, potvrdilo je i Žalbeno veće.
48. Podnosilac zahteva osporava gorepomenute zaključke Žalbenog veća PKVS-a, tvrdeći da su mu osporenim odlukama povređena prava zagarantovana članom 3. [Jednakost pred zakonom], članom 7. [Vrednosti], članom 21. [Opšta načela], članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] članom 46. [Zaštita imovine], članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] članom 54. [Sudska zaštita prava] i članom 119. [Osnovna načela] Ustava, u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
49. Prvo, u vezi sa navodima podnosioca zahteva za povredu članova 7. [Vrednosti], 21. [Opšta načela], 24. [Jednakost pred zakonom], 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava, Sud primećuje iz zahteva podnosioca zahteva da je u vezi sa tim ovaj potonji samo naveo povredu članova Ustava, ne dajući nikakvo obrazloženje i ne potkrepljujući svoj navod o tome kako je osporena odluka, uključujući i odluke sudova nižih nivoa, mogla rezultirati kršenjem tih članova.
50. U vezi sa navodom podnosioca zahteva za povredu gore navedenih članova, Sud ističe da prosta činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan rezultatima odluka redovnih sudova ili samo pominjanje članova Ustava, nije dovoljno da se izgradi tvrdnja za kršenje Ustava. Kada se navode ovakve povrede Ustava, podnosioci zahteva moraju da daju obrazložene tvrdnje i ubedljive argumente (vidi, slučaj Suda [KI136/14](#), *Abdullah Bajqinca*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. februara 2015. godine, stav 33).
51. U suštini, Sud primećuje da se suština njegovih zahteva pred Sudom odnosi na: (i) njegov navod za nedostatak obrazložene sudske odluke, uključujući navod za pogrešnu primenu

zakona; i (ii) navod za povredu prava na imovinu, tvrdeći da mu je uskraćeno pravo na mirno uživanje imovine.

52. Stoga, iz gore navedenog, Sud će posebno razmatrati navode podnosioca zahteva, počev od njegovog navoda za povredu člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, koji se veže sa njegovim navodom o nedostatku obrazložene sudske odluke, uključujući navod o pogrešnoj primeni zakona, da bi zatim nastavio sa njegovim navodom o povredi člana 46. [Zaštita imovine] Ustava.
53. U vezi sa njegovom navodom o nedostatku obrazložene sudske odluke koju podnosilac zahteva takođe nadovezuje sa pogrešnom primenom zakona, Sud će prvo izneti opšta načela u vezi sa obrazloženom sudskom odlukom, a zatim će ista primeniti u konkretnom slučaju.

I. Navodi o neobrazloženosti sudske odluke

(i) Opšta načela u vezi sa pravom na obrazloženu odluku

54. Garancije navedene u članu 6. stav 1. EKLJP-a takođe uključuju obavezu sudova da daju dovoljne razloge za svoje odluke (vidi slučaj ESLJP-a, *H. protiv Belgije*, br.8950/80, presuda od 30. novembra 1987. godine, stav 53 i slučaj Suda [KI143/22](#) podnosilac zahteva *Hidroenergji DOO*, presuda od 15. decembra 2022. godine, stav 113.). Obrazložena sudska odluka pokazuje stranama da je njihov slučaj uistinu razmotren.
55. Uprkos činjenici da domaći Sud ima određenu slobodu procene u pogledu izbora argumenata i odlučivanja o prihvatljivosti dokaza, dužan je da opravda sve svoje postupke obrazlažući sve svoje odluke (vidi slučajeve ESLJP-a: *Suominen protiv Finske*, [br. 37801/97](#), presuda od 24. jula 2003. godine, stav 36. i *Carmel Saliba protiv Malte*, [br. 24221/13](#), presuda od 24. aprila 2017, stav 73; i slučaj Suda [KI143/22](#) podnosilac zahteva *Hidroenergji DOO*, citiran iznad, stav 114).
56. Niži sud ili državni organ, s druge strane, mora dati takve razloge i opravdanja koja će omogućiti strankama da efikasno iskoriste svako postojeće pravo na žalbu (vidi slučaj ESLJP-a, *Hirvisaari protiv Finske*, [br. 49684/99](#), presuda od 25. decembra 2001. godine, stav 30, i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji DOO*, citiran iznad, stav 115).
57. Član 6. stav 1. EKLJP-a obavezuje sudove da daju razloge o svojim odlukama, ali to ne znači da se traži detaljan odgovor o svakom argumentu (vidi slučajeve ESLJP-a, *Van de Hurk protiv Holandije*, br. [16034/90](#), presuda od 19. aprila 1994. godine, stav 61; *García Ruiz protiv Španije*, [br. 30544/96](#), presuda od 29. januara 1999. godine, stav 26; *Perez protiv Francuske*, br. [47287/99](#), presuda od 12. februara 2004. godine, stav 81, i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji DOO*, citiran iznad, stav 116).
58. Od prirode odluke koju donosi Sud zavisi da li je isti obavezan da je obrazloži a to se može odlučiti samo u svetlu okolnosti predmetnog slučaja: potrebno je uzeti u obzir, između ostalog, različite vrste podnesaka koje stranka može da podnese Sudu, kao i razlike koje postoje između pravnih sistema zemalja u vezi sa zakonskim odredbama, običajnim pravima, pravnim stavovima i iznošenjem i sastavljanjem presuda (vidi slučajeve ESLJP-a, *Ruiz Torija protiv Španije*, [br. 18390/91](#), presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 29.;

Hiro Balani protiv Španije, [br. 18064/91](#), presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 27., i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji DOO*, citiran iznad, stav 117).

59. Međutim, ako je podnesak stranke odlučujući za ishod postupka, potrebno je da se na njega odgovori konkretno i bez kašnjenja (vidi, slučajeve ESLJP-a, *Ruiz Torija protiv Španije*, gore citirano, stav 30; *Hiro Balani protiv Španije*, citiran iznad, stav 28., i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji DOO*, citiran iznad, stav 118).
60. Stoga, sudovi su obavezni da:
1. razmotre glavne argumente strana (vidi slučajeve ESLJP-a, *Buzescu protiv Rumunije*, [br. 61302/00](#), presuda od 24. avgusta 2005. godine, stav 67; *Donadze protiv Gruzije*, [br. 74644/01](#), presuda od 7. juna 2006. godine, stav 35.); i
 2. da sa velikom rigoroznošću i posebnom pažnjom razmotre zahteve u vezi sa pravima i slobodama zagaranovanim Ustavom, EKLJP-om i njenim protokolima (vidi slučajeve ESLJP-a: *Fabris protiv Francuske*, br. [16574/08](#) presuda od 7. februara 2013. godine, stav 72.; *Wagner i JMWL protiv Luksemburga*, [br. 76240/01](#), presuda od 28. juna 2007. godine, stav 96).
61. Član 6., stav 1. ne zahteva od Vrhovnog suda da daje detaljnije obrazloženje kada jednostavno primenjuje određenu zakonsku odredbu u vezi sa pravnim osnovom za odbijanje žalbe jer ta žalba nema izgleda za uspeh (vidi slučajeve ESLJP-a *Burg i drugi protiv Francuske*, br. [34763/02](#); odluka od 28. januara 2003. godine; *Gorou protiv Grčke* (br. 2), br. [12686/03](#), odluka od 20. marta 2009. godine, stav 41, i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji DOO*, citiran iznad, stav 120).
62. Slično, u slučaju koji se odnosi na zahtev za odobrenje podnošenja žalbe, što je preduslov za postupak u višem sudu, kao i za eventualnu odluku, član 6. stav 1. ne može se tumačiti u smislu da nalaže detaljno obrazloženje odluke o odbijanju zahteva za podnošenje žalbe (vidi slučajeve ESLJP-a, *Kukkonen protiv Finske* (br. 2), br. [47628/06](#), presuda od 13. aprila 2009. godine), stav 24.; *Bufferne protiv Francuske*, br. [54367/00](#), odluka od 26. februara 2002. godine i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji DOO*, citiran iznad, stav 121).
63. Pored toga, kada odbije žalbu, Apelacioni sud može, u načelu, jednostavno prihvatiti obrazloženje date odluke nižeg suda (vidi slučaj ESLJP-a, *García Ruiz protiv Španije*, gore citiran, stav 26; vidi, suprotno ovome, *Tatishvili protiv Rusije*, br. [1509/02](#), presuda od 9. jula 2007. godine, stav 62). Međutim, koncept pravilnog procesa podrazumeva da se domaći Sud koji je dao usko objašnjenje za svoje odluke, bilo ponavljanjem obrazloženja koje je prethodno dao niži Sud ili na drugi način, u stvari bavio se važnim pitanjima iz svoje nadležnosti, što znači da nije jednostavno i bez dodatnih napora prihvatio zaključke nižeg suda (vidi slučaj *Helle protiv Finske*, br. [157/1996/776/977](#)), presuda od 19. decembra 1997. godine, stav 60 i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji DOO*, citiran iznad, stav 122). Ovaj zahtev je tim važniji ako stranka u sporu nije imala mogućnost da usmeno iznese svoje argumente u postupku pred domaćim sudom.
64. Međutim, Apelacioni sudovi (u drugom stepenu) koji su nadležni da odbace neosnovane žalbe i da rešavaju činjenična i pravna pitanja u parničnom postupku, dužni su da obrazlože zašto su odbili da odluče po žalbi (vidi , slučaj ESLJP-a, *Hansen protiv Norveške*, br.

15319/09, presuda od 2. januara 2015. godine, stavovi 77.– 83. i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji DOO*, citiran iznad, stav 123).

(ii) *Primena opštih načela u okolnostima konkretnog slučaja*

65. Prvo, sud još jednom podseća na navode podnosioca zahteva koji se nadovezuju sa nedostatkom obrazložene sudske odluke, gde između ostalog ističe da se Žalbeno veće PKVS-a nije osvrnulo na navode podnosioca zahteva, ne dajući dovoljno obrazloženja u svojoj presudi, kao i da je pogrešno primenio „materijalno pravo tako što je pogrešno utvrdio i bez pravnog osnova da tužilac nije akcionarsko društvo.“
66. Podnosilac zahteva dalje ističe da je Žalbeno veće PKVS-a „zaobišlo relevantnu činjenicu da tuženi [AKP] nema ingerencije suda niti nadležnost da utvrđuje pravni status privrednog subjekta (ovde tužilac kao pravno lice) koji ima punosnažnu sudsku odluku u pogledu njegovog pravnog statusa „pozivajući se na rešenje [Fi.br. 730/91] od 23. maja 1991. godine.
67. U nastavku, Sud podseća na obrazloženje presude [SCC-11-0248] Specijalizovanog veća PKVS-a, od 14. januara 2022. godine kojom je odbijen tužbeni zahtev podnosioca zahteva kao neosnovan i potvrđeno je da je podnosilac zahteva preduzeće sa imovinom u društvenoj svojini pod jurisdikcijom KAP-a. U nastavku će biti prikazani pojedini delovi navedene presude koji se vežu sa tužbenim navodima podnosioca zahteva.
68. Svojom gore pomenutom presudom, Specijalizovano veće PKVS-a je ocenilo da je činjenica da je podnosilac zahteva društvena bankarska organizacija pod jurisdikcijom KAP-a dokazuje pravni status podnosioca zahteva pre 22. marta 1989. godine.
69. Pored toga, Specijalizovano veće PKVS-a u svojoj presudi navodi da je podnosioca zahteva 1977. godine osnovalo 112 subjekata koji su poslovali društvenim kapitalom na osnovu Samoupravnog sporazuma iz 1977. godine i da je prema članu 49. Zakona o uslovima i finansijskom sistemu od 1977. godine osnovana kao osnovna banka. U tom aspektu, PKVS je ocenio da je iz Samoupravnog sporazuma o pripajanju Osnovnoj banci Jugobanka u Mitrovici dokazano da su većina osnivača banke bile osnovne organizacije i udružene radne organizacije i da je njihova imovina predstavljala društveni kapital. Takođe, PKVS je u obrazloženju svoje presude istakao da je i iz SDR KAP-a od 10. avgusta 2011. godine utvrđeno da je podnosilac zahteva pravno lice kojom je upravljano na osnovu društvenog kapitala.
70. Povodom transformacije koju je podnosilac zahteva pretrpeo, u obrazloženju navedene presude, Specijalizovano veće PKVS-a je ocenilo da su usvajanje odluke o transformaciji doneli privremeni organi koji se nalaze u osnivačkim društvima podnosioca zahteva, čiji su predstavnici, nakon uvođenja prisilnih mera dali saglasnost za osnivanje nove banke sa akcionarskim kapitalom. Prema Specijalizovanom veću PKVS-a, iz osnivačkog statuta iz 1977. godine i dokumentacije podnosioca zahteva, zaključeno je da je bio u društvenoj svojini, pod upravom KAP-a. Štaviše, presudom [SCC-11-0248], PKVS je dodao da učinjene transformacije, posebno nakon 22. marta 1989. godine, nisu bile zasnovane na pozitivnim zakonima i bile su suprotne pravnom i ustavnom poretku, budući da su bile uvedene prisilne mere u javnim institucijama i društvenim preduzećima na Kosovu. Shodno tome, PKVS je ocenio da, pošto je u vreme promene statusa preduzeća radni odnos albanskim

radnicima prekinut protiv njihove volje, predmetna transformacija nije bila zakonita i bila je diskriminatorna.

71. Dalje, u navedenoj presudi se dodaje da teret dokazivanja u konkretnom slučaju pada na podnosioca zahteva u pogledu činjenica i argumenata koji potkrepljuju tužbu, a u konkretnom slučaju „odluke o transformaciji nisu donete u diskriminatornim okolnostima i samim tim, da dokažu zakonitost i valjanost ovih radnji pod okolnostima koje su postojale u to vreme“.
72. U vezi sa navodima podnosioca zahteva da isti ima svojstvo akcionarskog društva, takođe potvrđeno pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Prizrenu iz 2017. godine, Specijalizovano veće PKVS-a ističe da su tom presudom „oslobođeni optužbe D.K. i E.I koji su bili optuženi da je jedan od njih kao direktor Jugobanke potpisao ugovor o prodaji lokala imovine [...] Potpuno je neprimereno da tužilac svoj tužbeni zahtev u krivičnom predmetu potkrepi tvrdnjom da je Sud potvrdio da tužilac nije DP već AD.
73. Nadalje, Sud se poziva i na presudu [AC-I-22-0049-A0001] Žalbenog veća PKVS-a od 3. februara 2022. godine, kojom je žalba podnosioca zahteva odbijena kao neosnovana, potvrdivši prvostepenu odluku. Žalbeno veće PKVS-a je, u obrazloženju presude, istaklo da se u potpunosti slaže sa nalazom prvostepene odluke, dodajući da bi „*sva dokumenta koje je tužilac podneo bila prihvatljiva za svaki sud i svakog sudiju, ukoliko oni ne bi bili izdata i doneti u normalnom pravnom i političkom okruženju. U konkretnom slučaju, ovi dokazi i materijalni dokazi na koje se podnosilac žalbe poziva, rezultiraju iz perioda diskriminacije nad većinom stanovništva na Kosovu, u periodu masovnog otpuštanja albanskih radnika i rukovodioca iz DP, u periodu protivzakonitih i masovnih transformacija svih postojećih sistema na Kosovu, kao rezultat supremacije autonomije koja je u to vreme postojala na Kosovu i kao rezultat agresivne antialbanske politike tadašnjih srpskih vlasti.*“
74. Sud primećuje da su u suštini redovni sudovi odbili navod podnosioca zahteva, dajući obrazloženja na sve navode podnosioca zahteva, odnosno razjašnjavajući činjenicu da je podnosioca zahteva kao organizaciju 1977. godine osnovalo 112 subjekata koji su poslovali društvenim kapitalom na osnovu samoupravnog Ugovora iz 1977. godine i da je prema članu 49. Zakona o uslovima i finansijskom sistemu iz 1977. godine osnovana kao osnovna banka, te da su usvajanje odluke o transformaciji doneli privremeni organi koji su se nalazili u osnivačkim društvima podnosioca zahteva, čiji su predstavnici, nakon uvođenja prisilnih mera, dali saglasnost za osnivanje nove banke sa akcionarskim kapitalom.
75. Kao posledica svega gore navedenog, Sud smatra da su redovni sudovi dali ubedljive i dovoljne razloge za odbijanje žalbe podnosioca zahteva na osnovu svih njihovih gore navedenih argumenata.
76. Sud, iz svih navedenih detalja iznad, u okolnostima konkretnog slučaja, smatra da je podnosilac zahteva prosto nezadovoljan rezultatom postupka pred redovnim sudovima. Ipak, njegovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može da podstakne argumentovanu tvrdnju o kršenju osnovnih prava i sloboda zagarantovanih Ustavom (vidi slučaj ESLJP-a [Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske](#), presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
77. Pored toga, Sud nalazi da osporena odluka i odluka prvog stepena sadrže logično obrazloženje i tačno pojašnjavaju sve navode podnosioca zahteva (vidi slučajeve ESLJP-a

[Ruiz Toria protiv Španije](#), citiran iznad, stav 30; [Hiro Balani protiv Španije](#), citiran iznad, stav 28).

78. Stoga, Sud nalazi da je podnosilac zahteva u konkretnom slučaju imao priliku da iskoristi kontradiktorni postupak i da je imao priliku da iznese navode i dokaze koje je smatrao važnima za svoj slučaj u različitim fazama postupka; imao je priliku da se efikasno suprotstavi navodima i dokazima koje je iznela suprotna strana; redovni sudovi su saslušali i ispitali sve njihove navode, koji su, objektivno gledano, bili od značaja za rešavanje slučaja, te da su detaljno izneti činjenični i pravni razlozi osporene odluke, a samim tim je i postupak, u celini, bio pravičan (vidi slučajeve ESLJP-a [García Ruiz protiv Španije](#), citiran iznad, stavovi 29. i 30.; i slučajeve Suda [KI22/19](#), podnosilac zahteva *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42.; kao i slučaj [KI128/18](#), podnosilac zahteva *Limak Kosovo Airport A.D. „Adem Jashari“*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. maja 2019. godine, stav 58).
79. Stoga, Sud zaključuje da su navodi o povredi prava na obrazloženu i razumnu sudsku odluku i pogrešnu primenu zakona (i) navodi koji spadaju u kategoriju „*nepotkrepljenih ili neosnovanih*“; i kao takvi, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kako je utvrđeno u stavu (2) pravila 39. Poslovnika o radu.

II. Navodi u vezi sa povredom prava na imovinu

80. Sud podseća navode podnosioca zahteva koji navodi da mu je povređeno pravo na imovinu „*da slobodno raspoláže i upravlja - administrira svojim imovinskim pravima, akcijama kupljenim i plaćenim u skladu sa zakonom koji je tada bio na snazi.*“
81. Sud podseća da član 46. Ustava, kao ni član 1. Protokola br. 1 (Zaštita imovine) EKLJP-a ne garantuju pravo na sticanje imovine (vidi slučajeve Suda [KI201/18](#), podnosilac zahteva *Selami Taralcu*, rešenje o neprihvatljivosti od 1. novembra 2019. godine, stav 39; [KI83/18](#), podnosilac zahteva *Ivica Milošević*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. oktobra 2019. godine, stav 41; vidi takođe Slučajeve ESLJP-a [Van der Mussele protiv Belgije](#), br. 8919/80, presuda od 23. novembra 1983. godine, stav 48).
82. Podnosilac zahteva može dalje da tvrdi povredu člana 46. Ustava samo u meri u kojoj se osporene odluke odnose na njegovu „imovinu“; u smislu ove odredbe „imovina“ može biti „postojeća imovina“, uključujući i navode na osnovu kojih podnosilac zahteva može tražiti „legitimna očekivanja“ za ostvarivanje efektivnog uživanja bilo kog imovinskog prava.
83. Međutim, prema praksi ESLJP-a, ne može se reći da nastaje bilo kakvo „legitimno očekivanje“ tamo gde postoji spor u vezi sa pravilnim tumačenjem i primenom domaće prava i tamo gde su podneske podnosioca zahteva naknadno odbacili domaći sudovi (vidi slučaj ESLJP-a [Kopecky protiv Slovačke](#), br. 44912/98, presuda od 28. septembra 2004. godine, stav 50).
84. Sud, razmatrajući navode podnosioca zahteva u vezi sa navedenim načelima, primećuje da podnosilac zahteva nije posebno obrazložio povredu prava na imovinu i ne poziva se posebno ni na jedno od načela sadržanih u članu 46. Ustava, već smatra da je ovo pravo povređeno usled povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje (član 31. Ustava) u smislu neobrazloženosti sudske odluke. To zbog činjenice jer su, prema podnosiocu

zahteva, redovni sudovi pogrešno utvrdili činjenično stanje i pogrešno primenili materijalno pravo i na taj način nisu odlučili o usvajanju njegovog tužbenog zahteva.

85. Međutim, prilikom razmatranja ovih navoda u okviru člana 31. Ustava, Sud je već došao do zaključka da su ovi navodi očigledno neosnovani. Stoga, Sud smatra da u konkretnom slučaju nije dokazano da podnosilac zahteva ima obrazložen zahtev u vezi sa povredom prava na imovinu iz člana 46. Ustava.
86. Stoga, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i kvalifikuje se kao zahtev koji spada u kategoriju navoda "nepotkrepljeni ili neobrazloženi", te se proglašava neprihvatljivim, u skladu sa pravilom 34. stav (2) Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članovima 113. (1) i (7) i 116. Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i u skladu sa pravilima 34. (2) i 48. (1) (b) Poslovnika o radu, dana 28 maja 2024. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 4. člana 20. Zakona;
- IV. DA UTVRDI da ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Enver Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani